

૫૪૬૯

દેવીદાસ કૃત.

૫૪૬૯ પ્રેમ પદમાળા

ભાગ ૧ લો.

સવ સોળી જનોને ગાયત્રી માટે આ લઘુ
પુસ્તકમાં જગદેવ પરમાર, ત્રીવારાજ, રાણકદેવી
ચતરા બંકાવલી, ચંદન મધ્યાચારી, હાસાન,
અલાઉદ્દીન, ચુંડ બંકાવલી વગેરે જેલોમાં બવા
તા ગાયત્રીમાંથી ચુંડી કહાલી લોક પ્રસાદ રામ
રાગણીઓમાં શ્રી રામ રમણના પદો સર્વને
ઉપયોગી થઈ શકે તેટલા માટે રચેલાં છે માટે કંઈ
પણ ભૂલ હોય તે હુમને ક્ષમા કરસો એવી
આશા છે.

દોહરો

પદ રચતા શ્રેષ્ઠ છતાં, તથી વધારે દામ;
મુલ આપો મુલ દોષ, જરૂર મું આવે કામ.

(રામાવંત ગાયત્રી પ્રાકશ મંડળીને માટે)

છપાવી પ્રસીદ્ધ કરનાર

મીઠુલદાસ પરબુદાસ મારતર.

૬. કતારગામની બામળ પાસે અમુલદાસ દેકરાપર—મુરત.

અજ્ઞાન માસીક યોધાન્યુ.

લવાજમ કરશે રૂ. ૦૧ દર્બાર સુધી રૂ. ૦૧

આ મામિકમાં વાર્તાઓ, નસીયત, નિબંધો, ગાયણો, ગિદ્યા અને વૈદક વિષયો, સમુદ્ધ હુચકાઓ, તથા તરેહપાર જ્ઞાન સાથે ગરમત આપે એના વાંચક શ્લોકોના ગુજરાતી અર્થ સાથે સમજાવવામાં આવે છે તે ઉપરાંત મુરસદને વખતે ગમત આપે એવી હનામની બાહ્યો મુકવામાં આવે છે.

માસિક "ખોદાખશ" યોધાન્યુ.

લવાજમ વરસે એકતો દકત રૂ ૦૧૧ પોસ્ટેજ મફત

દકત નામની બાર આનાની કીમત આંગપર આપના રનેજ વળી નિચે લખેલી ચોપડાઓમાંની ગમે તે એક ચોપડી બેટ દાખલ આપવામાં આવે છે. કલગી ખ્યાલ રૂ ૦૧

કોડલશીલક બા, પાકદામત પોશીજા આના, મોરલકલાસના મીનીંગ બા
અજ્ઞાપાર્શ્વ દાખરની આદેતમના ગાયનો બે આના, હાથવાજી શીલક ગણ આના

કોડળી મહસ્ત્રને નમુનાનો અંક અડવા આનાવાલી.
ટીકીટ આવેથી ખાત્રી માટે મોકલાવશું.

એમ. જે. પોસ્ટવાલા, નાણાવટ મુરત

પ્રસ્તાવના.

આ લઘુ પુસ્તક સર્વ શોખીનીયગુણજન્ય ગાવાને માટે અનેક રાગ રાગણીઓ દાખલ કરેલ છે. તે એવા હેતુથી કે ચાલુ તાટકવા ગાયનો ન ગાતાં આ પુસ્તક તન અને મનથી વીચાર કરીને વાંચવું કે જેથી કરી મનની અદર જે વેહેમ જઠ ઘાલી એકું છે તે દૂર થયે, અને આભવ કેહેતાં જાંસાર કરીઆ રૂપી છે તેને તરવાનું સાધન નાવ એમટલે રૂ-રીનું નામ છે. માટે શ્રી રામચંદ્રજીનું અહાનીસ સ્મરણ કરવું. કારણ કે આ સંસાર સર્વ જુઠા છે. અને પરમેશ્વર. ભક્તિ કરવી એજ સાચી છે. માટે સંતની શંજત કરવી, આપણખધા માયામાંલીન થઇ પરમેશ્વરને ભુલી ગયા છીએ. માટે આ પુસ્તક લઇ તેને વાંચી વીચાર કરવો કે જેથી જ્ઞાન ભક્તિ, વૈરાગ્ય, હૃદયનન થાય આ અમુલ્ય મનુષ્ય દેહરૂપી રત્ન મલકું છે, તેને નકામું ખોલું નહીં માટે મનમાં કાળની ફીકડીક રાખીજદા હૃદયરભક્તિ કરવી એજ માહારી વીનતીછે

તાજે કલમ—આ પુસ્તકમાં પદ્મસ રાહ વીશે મારા પ્રીય ગુરુ ભાઈ રતનદાસ વાહાલદાસને ઘણી મહેનત પડી છે તેને માટે આ જગ્યાએ એમનો ઘણો આભાર માનું છું.

લી. રોવક,

મીઠાલદાસ પરજીદાસ માસ્તર

શ્રી ગણેશાય નમઃ

દેહાહરા.

જન્મ મારવતી સારદા, તમું ગણપતરાયઃ
સુખી થયા મને, સત ગુરુ કરજો સહાય.

તમા સુખ મુલ્યે મુલ્ય થયા, દેખી હમને સુમતી
તેથી જન્મ મીત માળ્યે, તમા કરો શ્રી ગણપતી.

॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

શ્રી રામ સ્તુતી.

ક્યો આ સો ગજબ હમ ઉપર - એ રાગ
 ખીનંતી હમારી શ્રવણ કર, હરે હૃદયર હૃદયર હૃદયર - દેવ
 માહારે નથી ધરમ નથી સાધન, નથી સુમરન રોવા આગધન
 માટે કૃપા કરીને સાદાથ કર ૨૨ હૃદયર હૃદયર.
 રક ગરીબ હીન જાણી, વાહારે ધાન્ને સાંગપાળી,
 મને આપ તાહારી ધન્યમિત્ર - અરે હૃદયર હૃદયર,
 મારા પ્રાગજીવનજી હેલા, માર અંત મ મ અલખેલા
 આજે આવજો તે દન ગજદર હરે હૃદયર હૃદયર.
 માગ નાધારના કોધાર, હું અરજ કરું વાગે વાગ,
 નામે સુખતા તેણે અવસર હરે હૃદયર હૃદયર.
 મારી કરગણ સુણે સ્વામી, દયા સાગર અતરજમી,
 લેજો સુધ હમારી ગીરધર હરે હૃદયર હૃદયર.
 હું જોહો તેહવો તમારો, દેવીદામ આ ભાષી હગારો,
 હું મનકું હરી અગમ્યપર - હરે હૃદયર હૃદયર.

॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

ગુરુ દેવને અરજ.

જે તું ખાસી ગાંધે સારી - એ રાગ.
 જય જય સ્વામી સદગુણ ગમી, સુખ વીશ્રામી તું દાતાર.
 અગ્નિ હમરી સુણિ મોરારી, જય જય ત્રાતા તોરણદાર-હેકે
 અતર જમી, તું બહુ દે સ્વામી, સુખ ધામી, ન મંજ, ત્યામી,
 હો સમર્થ વીરવાદાર - જય જય સ્વામી.

બાળ મુકદ, ટાળ ભવ રૂદ, છે વ્રજ ચંદ, ગાઉં છું હું છંદ,
મોક્ષ મારી શ્રી વાહાર — જય જય સ્વામી.

૧૬ કારણ, દીલ કારણ, જગ તારણ, કંઈ મારણ,
જગ આધારણ વ્રજ આધાર — જય જય સ્વામી.

શ્રી ૧૬ દાર, કહે છે દેરીદાસ, શદા રેહને પાસ, તાહારો છે —
વાહાર. સન ગુર દાના માગ આધાર — જય જય સ્વામી.

॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

અંગે ૭ રાહના બાલ.

શ્રી રામ સ્તુતી.

જા હવે રાખ, ગુપ્ત નવ ભાષ — એ ગગ.

છે એક રામ, તારીજ હામ, કૃપા નીધાન, શ્રી ભગવાન — ટેક.
દેખે દયા કરી દર્શન, હૃદય અતી, વીશ્વપતી, ભગ આધાર,
દુઃખ મહાર, મુજ હૈયાના હાર, મુજ હૃદયીના સાર,
ભલુ નામી, ગુરુ સ્વામી, વંદન કરજુ રે હું — છે એક રામ.
વાર તાહરી નેહ છું અતી, તુજ દયા દીલ, હરો કુટીલ,
જગ કરતાર, માગ આધાર, છે તમે અપરમપાર, સમર્થ શ્રી —
જન હાર, મુસારી, ગીરધારી, વાહાર આવને સ્વામ
છે એક રામ.

દેખે હમને શુભ મતી. જ્યોતી થાય, નીર્મળ કાય, વૈકુંઠરાય,
કરા સકાય, રતનના ભંડાર, સન ગુર ખાલનહાર, હરને,
ચરને, લાગ્યું છે ચીત માહાર — છે એક રામ.

દયા કરને ઉર થકી, કહે દેરીદાસ, તારો વીશ્વાસ, રહેને
પાસ, હૈયે હિદાય, જય જય દેવ મારાર, કરીએ નમસ્કાર,
દયાળુ, કૃપાળુ, મુખપર વારી જાહે — છે એક રામ.

(૩)

॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

ગુરુદેવને અરજ.

ચોવન ગીદ્યુ આંચા છી રસ પાન કરો - એ રાગ.
દર્શન દીજો મહારાજ હમ પર પૂજા કરી, ભલે ને પોટો જરી, અર્જ
ઉર ધરી, આનંદ પ્રેમ ભરી ટેક.

લુધી લીગ અજાની છુ ખાળ તાડારો, તમ વીના ઉતરવાને
નથી આગે, ઉર પ્રેમ ધરી, મનુષ્ય પાત પારી - દર્શન દીજો.

મન નીર દર થાપો એ વીનતી મારી, વાહરે આવજો હો
ગુરુ દારા ધારી, હમ પર મેહેર કરી, રનેહુ દીલ ભરી—
દર્શન દીજો હમ પર.

સગો આંચો છું માહારો સુધ લેજો સ્વામી, દયા કરી ગ્રહે
કર આંતરજામી, ઉમેદ પુરી કરો, મેહેલ પાય ધરી—દર્શન.

દેરીદાન કહે છે ગુરુ વાંમસારી, ચરાણ કમલ ઉપર જાઉં
ખલીહારી, ભવસાગર ફરી, નહીં આવું હરી—દર્શન દીજો.

॥ ૫૬ ॥ ૫ ॥

રાગ દીપચંદી.

મોહે ગુરુને કીઆ હે ખતાઈ રે, મન મગન ભજો હે—ટેક.

અચન અંધેરા મીટાયા મેરા, પાપી નીંદસે જગાઈ રે—મન.

મીટ ગયા ત્રીવીધેતન તાપ, નીર્મળ નુર ખરશાઈ રે—મન ૦

નહીં કહુ ઘટમે નહીં કહુ ખાંહેર, પ્રેમ રૂપી સમાઈ રે—મન ૦

નહીં હે કાલા, ખીલા નાહી, નહીં કહુ રૂપકે માઈ રે—મન ૦

નહીં હે રાગ લીલા નાહી, રૂપ રેખ કહુ નાઈ રે—મન ૦

ઉત્તર ગુણમે કહા લગ ખરતું, મેલે ખરની ન જાઈ રે-મન
જાડું દેખુ બહાં બપાવી ચડ્યો હૈ, કહેનેહો કહા ન જાઈ રે.

મન મગન

ભાથગ ખજો જખ સતગુરૂ મીલ ગયો, જમકો ખંધ છુણાઈ.

મન મગન

તરવોણી કે તીરા ઉપર, જલકલ્પ જોત જગાઈ રે-મન
દેવીદાસ મગન ભમે જગડી, ગુરૂ ગુરૂ લપટાઈ રે મન

॥ પદ ॥ ૬ ॥

મનને ઉપદેશ.

સાક્ષીની સૌ ચાલો તમે લકાને આવાર - એ ગંગ.

આવોની સૌ આવો તમે સત ગુરૂને દ્વાર, ભવતા બંધન
છુટે ભાઈ, કરતા નમસ્કાર--ટેક.

ખાજ હજી હાથમાં છે, કેમ લગાડો વાર, કશીને કમર
ખાંધો હવે, થાવોની હુડીવાર—આવોની.

ભજનમાં સુંકી લાજ સુંકી, થાવોની તૈયાર,
સરણે જઈને આધીન થઈને, ભજવે દેવ મારાર—આવોની.

ગુરૂ વીના સુંકી નથી, સમજો નર ને નાર,
સુકદેવ સરીખા કર્યા પાછા, વૈકુંઠથી ગંગા વાર—આવોની.

શીખ થઈને સેવા કરો, ગુરૂ ગાવો અપાર;
નીર્ભય નીસાત જાણી કરીને, ઉતરો ભવજલ પાર—આવોની.

માયાની આંધારી આંધી, પડે છે કાલની ધાર,
કહે છે દેવીદાસ, આતો જુઓ છે સંસાર—આવોની.

॥ ૫૮ ॥ ૭ ॥

મનને ઉપદેશ.

બાંધ કીલ્લો બાપુજી શું કામ—એ રાગ.

મન મોજી સુમર શ્રી રામ, તને કહી સંમળવું રે-મન-ટેક
 આ કુલીમાં છે ઘડી પતકી, હંદગી છે કુલ સમાન-તને.
 રામ વીના નથી સંગુરે તાહારું, જુલે શું મુઠ હેવાન—તને.
 રામ નામ જોણ મુખે ન લીધું, ધુળ પડી તે જબાન—તને.
 સીતા રામ સુમરશે હેતે, છોડીને માન ગુમાન—તને.
 સત ગુરુ શેવોને પુરાણ મીતે, હરદે ધરીને તું હામ—તને.
 દેવીદાસ કહે હરી ભજન વીના, ચડશે તું નરક નીસાન—તને.

॥ ૫૮ ॥ ૮ ॥

અર્જુન.

એતે ચેતો (૨) સકલ સ સાર, એસે ચેતો સકલ—ટેક.
 કાલ હંકાર ઢોધ દુરાચાર, દુષ્ટ જાણી નીરધાર—એસે.
 એ શાગરસે કેસે તરીએ, લગ રએ અંધાર—એસે.
 તેરી સહાય જોન કરેગા, સેતાન કરેગા ખુદાર—એસે.
 એ કુલીમાં હે થોડે દીનકી, હરે કયા નર કયા નાર—એસે.
 કબજાકી સ્તુતી કર લે, કરે ગુનહોકા દકાર—એસે.
 ગ્યાન ધીઆનસે હરીગુણ ગાઈ લે, આહી ગુરુ તારણહાર
 એસે ચેતો.

અબજુ ચેતો નર અગનીની, કેસે દોહગા હકાર—એસે.
 દયાદાસ આધીન કહેતે, સતગુરુ લેખમે ઉગાર—એસે ચેતો.

(૬)

॥ પદ ॥ ૯ ॥

મનનં ઉપદેશ.

રાગ—અરહસ ગજલતો.

સું નીંદ્રામાં ઘેરાયો મન, આવસર આ તો જાઈ
કાલ ક્યો ગર્ભ માંડી, તે કેમ લુલો ભાઈ—શું નીંદ્રા.
કાલ કોઈ હરદે રાખો, તેથી બુધી જાઈ,
સીલ અંતોષ ભગતી કરો, જેથી મોક્ષ થાઈ—શું નીંદ્રા
સત્ય કરી વીચારેને દીલમાં તમે ભાઈ,
ક્યાંથી આવ્યા ને ક્યાં જઈશું, કોણુ જશે શાઈ—શું નીંદ્રા
સત્ય લોકથી છવ આવ્યો, શમાસે ત્રીગુણ માંઈ,
માયા રૂપી જાણમાં, લુલો પડ્યો તુ ભાઈ શું નીંદ્રા
ભટકો સાંને ભવમાં તમે, વીચારો દીલ માંઈ,
કામ કોઈ વસ કરો, જેથી મુક્તી થાઈ—શું નીંદ્રા
ત્રીગુણ ભકતી જો કરે ને, મન સ્થીર જો થાઈ,
દરીદાસ કહે છે સત્ય, વેકુંડ જઈ સમાઈ—શું નીંદ્રા

॥ પદ ॥ ૧૦ ॥

ગુરુદેવને અરજ

સંભળ શાહુ જોલો તમારા રાણી—ઓ રાગ
હમકું દર્શન લીજો, હો ગુરુ પ્રેમી, પ્યારી, દારી, આંખી
હુ ગુરુ પ્રેમી—હમકું.
ભવસાગર ભર્યો વીખ જલ ભરી, બુડત બાઈ મહી લીજો
હો ગુરુ પ્રેમી—હમકું,
અવગુણ બહોત નહી ગુણ કોઈ, ગુ-હા મેસ માઈ કીજો
હો ગુરુ પ્રેમી—હમકું.

કલજુગ મેં સખ માયા કે લોભી, તુરીઆ દરશ મોહ દીજ્ઞે
હો ગુર પ્રેમી—હમકું.

ગુર ખીન સગા કોઈ નહીં મેરા, મરાણ સહાય સાથ રીજ્ઞે
હો ગુર પ્રેમી—હમકું.

અરજ કરત હું ચરાણ પદત હું, હંસ ઉખાર લીજ્ઞે હો ગુર
પ્રેમી—હમકું.

પાની ખીન જેસે મીન પીઆશી, એસી હું દયા કીજ્ઞે
હો ગુર પ્રેમી—હમકું.

સદા રહું ચરાણ લપટાઈ, પ્રેમ આનંદ સુખ દીજ્ઞે હો ગુર
પ્રેમી—હમકું.

કરમ ભરમમે શખ જુગ અટકે, ભરમ ગળ તોળ દીજ્ઞે હો
ગુર પ્રેમી—હમકું.

સોવત હું મોહ નીંદ નહીં આવે, જગત નહીં જગા દીજ્ઞે
હો ગુર પ્રેમી—હમકું.

નાવ નહીં દેખા તખત નહીં દેખા, ખેવટ પાર લગા દીજ્ઞે
હો ગુર પ્રેમી—હમકું.

દવીદાસ ગુર અરજ કરત હું, જોતમે જોત મીલા દીજ્ઞે
હો ગુર પ્રેમી—હમકું.

॥ ૫૬ ॥ ૧૧ ॥

ગુરદેવને અરજ..

રાગ ઉપરનો.

અરન કમલ બલ જાવ ખીનતી મોરી, હરજ મરજ સરજ
ખીનતી મોરી—ટેક.

જેસે ટલે ત્રીવીધી તન તાપ, એસો ગુર ખરસાવ ખીનતી
મોરી—ચરન.

કામ કોધ જમકી ફાંશી, છુટત નાહી છુઠાવ ખીનતી મોરી.
ચરન૦

મોહ માયા કે જલકસાએ, એહી બંધનશે છુઠાવ ખીનતી
મોરી—ચરન.

ત્રણા લગી મોહે રામ નામકી, સોહી તપ્ત ખુઝાવ ખીનતી
મોરી—ચરન.

માન બળાઈ છાંકુ હું મનસે, કરતાકે ગુણ ગાંઁ ખીનતી
મોરી—ચરન.

છને ચઢી ઉત્પત કીની, વાકુ રીસ નમાવ ખીનતી મોરી.
ચરન.

ઘઘન મંડલમે તાલા લાગા, સત ગુર ખોલ ખતાવ ખીનતી
મોરી—ચરન.

દેવીદશ કહે પાર ઉતારો, જોતમે જોત મીલાવ ખીનતી મોરી
ચરન.

॥ ૫૬ ॥ ૧૨ ॥

મનને ઉપદેશ.

શુભે કયું મન માન હો અગનાની, તેરા ન મેરા કોઈ નહીં હો
અગનાની—દેક.

બાધબંધ ચોર કુટુંબ કપીલા, સખહી માયાકી ખાન હો અગનાની
શુભે કયું.

સંતકાલ કોઈ કામ નહીં આવે, માયે મરણ કેરી બામ હો અગનાની—શુભે કયું.

એ સંસાર સખ રેનકા સપના, એસે મનવા જન હો અગનાની
જુલે કયુ.

આયા ઓહી સખહી જલેગા, ઓહી ઘોડા મેદાન હો અગનાની.
જુલે કયુ.

એક મન જુલે દોહી મન જુલે, જુલે સકલ જાદાન હો અગનાની.
જુલે કયુ.

ઓડંગ મોહંગતે પ્રીત તુ કર મે, કાહેકુ પાવે પ્રાન હો અગનાની.
જુલે કયુ.

આપ મતીમેં સખજુગ કુમે કયા કરે મેદ પુનાન હો અગનાની.
જુલે કયુ.

કોઇ ડાહ્યા કહા નહી માને, આખરકું પચાન હો અગનાની.
જુલે કયુ.

સત સરખી અરુ અરખી, વહાં તુમ મરસો ધ્યાન હો અગનાની.
જુલે કયુ.

દેવીદાસ કહે ધુન મનમેરા, હમારા કહા સત માન હો અગનાની.
જુલે કયુ મન મુંઠ હો અગનાની.

॥ ૫૬ ॥ ૧૩ ॥

મુજે તુમ જોડકે પ્યારો—એ રામ.

હરી ગુરુ ગાયો હો પ્યારો, ગુરુકો નામ પ્યારા હે.

અરે ગાશીત ખાજ કર દીન, હરી ખીન દોન તેરા હે—ટેક.

નીસદીન એ દેહાં નાહીં, એક દીન જનના પલ માંહી,

સમજ મન ચેન અમ યાંહી, આગે દુઃખ બહોતે રાહે—હરી.

જાયું ફગરકા પાણી, એશી નર જાણુ જીદગાની,

જુલે કયું મન અભેમાની, જુગત બ્રમ જાલ પારાંદું—હરી.

કાંઠાંસે આયા કહાં જાયગા, ગુરુ ખીન ગોચે ખાયગા,

નેરી સંમ કૌન આપગા, અગમકા દેશ ન્યારા હે—હરી.
 દેખો રાવન કયા હોતા, એસે સખ જાઈગાં રોતા,
 એ સંસાર હે ખોટા, એહી સખ જુદ પસારા હે—હરી.
 મોહ મમતાકુ છોડો તુમ, ગુરુસે સ્નેહ જોડો તુમ,
 માયાકો રૂંઢ તોડો તુમ, સુકલ જખ જનમારા હે--હરી.
 ભવસાગર ભર્યો બારી, કુપત કૌન લેંચે ઊગારી,
 સીરપે જમ ધા કરત કારી, ગુરુ ખેવન દારા હે—હરી.
 અમર તુમ સોચ કર દેખો, સત ગુરુ સીરપે કર લેખો,
 અમ નીજ નામકું પેખો, નીરંજન નીરાકારા હે—હરી.
 હરીગુણ દેવીદાસ ગાવે, ગુરુશે ધ્યાન લગાવે,
 જનમ મરણ મીઠુ જાવે, ગુરુ ચરણ બલીદારા હે—હરી.

॥ ૫૬ ॥ ૧૪ ॥

માર માર તરવાર હોમો જુવે છે શું—એ રાગ.
 માર માર હેંકાર મુંઢ જુવેછે શું, જુવેછે જુવેછે જુવેછે શું—૨૭
 મોહ માયામાં મુંઝાઈ રહીને, મેશ ધશી મુખ ધુવે છે શું—માર.
 ખાલી જનેતા મારે મારીને. સોળ તાણી તાણી શુવે છે શું—માર.
 હરી ગુણ માતાંતીંદ્રારે આવે, બાંડ બવાઈ જઈ જુવેછે શું—માર.
 હરીનું નામ તેં હાથથી ખોયું, હાથ ધશી જળ લુવેછે શું—માર.
 અકલ કલાં ગર્ભ તાહારી અબાગી હવે તાહારા મનુવેછે શું—માર.
 શ્રી રામ નામ લીધું નહીં હેને, ધુળ પડી મુખ ધુવે છે શું—માર.
 ગુરુને જવાખ શું જઈ દેસો, મખળાનું તુર તુંખુવે છે શું—માર.
 દેવીદાસ કહે હરી બજી લે, રામ શુભરતાં રહે છે શું—માર.

॥ ૫૬ ॥ ૧૫ ॥

રામ ઊપરનો.

સત ગુરુજનું નામ મુખે લીધું છે શું, લીધું છે લીધું છે લીધું છે શું—૨૭.

પ્રજ્ઞમાં તું પચી રહીને, માથે મરણ માંગી લીધું છે શું—સત-
ગરબવાસમાં કાલ કીધો ત્યાં, ગુરુએ નામ તને દીધું છે શું—સત
ખોટાજ ખેલમાં ખુપી રહીને, કારણ તાહાઈ શીધું છે શું—સત.
બજન કરીને ગાંધ કરીને, કરવાતું શુંને કીધું છે શું—સત.
દેવીદાસ કહે હરી બજન વીના, જન્મ ધરીને કીધું છે શું—સત.

॥ ૫૬ ॥ ૧૬ ॥

મેરી પરીકુ સમજાકે—એ રાગ.

જરા મનકુ મમજાકે, ગુરુ ચરન મહો જાકે—ટેક.
જો તુમ ચાહો મોક્ષ ઈચ્છાકુ, સુધલ કારણ સુધાર,
નહીં અવશર વારોવાર, કર લે ખીચાર, તન મનસે—ગુરુ
મંછા જનમ નહીં વારમવાર, ખ્યાલ કરો એસે મન,
હુટો રામ નામકા ધન, તેરા બંધન, છુળા જમશે—ગુરુ.
સત ગુરુ દાતા બવ તારન હે, કુળ કપટ નીવાર.
એક શીરપે સતગુરુ ધાર, ઉતર બવ પાર, મીલો રામશે—ગુરુ
સત ગુરુ આણા હીરદે ધરકે, કરો અપના ખીશરામ,
નહીં કોળી બેઠે તુજે દામ, શમર શ્રી રામ, ઉમંગશે—ગુરુ.
રામ નામશે કંઈ એક તીર ગએ, નુગરા મન પસતાઈ,
અબ કયું બુલે મેરે બાઈ, જનમ બહે જાઈ, ખીના નામસે—ગુરુ
રામ નામકા નોકા બનાકે, પાર ઉતરના બાઈ,
દેવીદાસ એહી ગુણ ગાય, હરખ ન માય, અંતરસે—ગુરુ.

॥ ૫૬ ॥ ૧૭ ॥

હા પુરા હુવા જરૂર ગોરખા લે જાયગા—એ રાગ.
હાં સુમર રામકુ રે, કલ ખીત જમગા હરી બજન ખીના તુને,
કામ રે જમાયગા—હાં સુમર—ટેક.
સીરપે કાલ ચેત મન, અમહી આયમા, બાંધ કે લે જમગા તુને,
જોન છુગાયગા—હાં સુમર.

અલેગા સાથ કાન તેરી, અવશીખ માન મેરી, પ્રાન નીકલ ગએ-
ખીછે, ખેદ પાવગ — હાં શુમર.

અજ ગએ મેઠાન કોટી, દ નેકા એ ખાત ખોટી, દુષ્ટ બાણ ખેલતા,
સો જમ ફસાયગા—હાં શુમર.

ધર્મરામ લેખા લેને, પાંશ બુઝાયગા, કર સફેગા કમ: તું તેરી,
સુખ બુઝાયગા—હાં શુમર.

રામ રામે કૃષ્ણ ખોલ, અંતર કપર ખોલ, દેવીદાસ ગુર ખીના,
શુવ પરત.યગા—હાં શુમર.

॥ ૫૬ ॥ રૂંદ ॥

રાગ ઉપરનો.

હા અચંછા હોમગા જરૂર, સત ગુર બચાવગા, પ્રેમ આનંદ વિ. મુજે
નાયકુ હોખઝાયગા—હાં અછા.

મુજે હે ખીશ્વાસ તેરા, નહીં હોઈ તુજે જગ, ખેલના હે મુજે રયાંમ
ફસે ખીશર બચગા—હાં અછા.

દયા દ્રઢી હે તેરી, કયા કરેગા જમ મેરી, જમકે ફદોમે મુજે,
નાહી ફસાયગા—હાં અછા.

સત ગુર સાથ લેઈ ઉતારેગા એ પાર મુજે, નીશદીન ગુણ ગાળી
નહીં કર પાવગા—હાં અછા.

અવીનાંસી ગુર મેરા, મીઠાયગા એ બવ ફેરા, દેવીદાસ બોજ મેરા,
વહ ઉઠાયગા—હાં અછા.

॥ ૫૬ ॥ રૂંદ ॥

ફરીયાદ ફરીયાદ છે રામજી—એ રાગ-

સગપણ સાચું નથી હીખાં ભઈ, આખર થાસે મોથી બુદાઈ-દેક.
મામામાં લીન રહ્યું શું રહ્યો, અવખા-જન્મ બંધ ગયો—સગ

ફરીયું સગપણ નાખ્યું છે ધીર, અંતરમાં ખેરી રહેશે રોષ—સગ.

હરી સુમરન કર આ બચમાંઈ, ગુરુ આવી જાણશે તાહારી
ખાંધું—સમ.
આયુષ આનો જાઈ છે વડી, કદી કાલ તુજને મુકેજ નહી—સમ.
મરનક ઉપર કાલ તો ફરે, હંકાર કરતાં કેમ ન હરે—સમ.
નીશ્વરે મરતું મનમાં તું જાણુ, આને તાહારી થાસેજ હાણુ—સમ.
હરીની ભક્તી નહી તે કરી, કીર્તીમાં ધુળ તેથી મળી—સમ.
દેવીદાસ રામ બળે પ્યારથી, ત્યારે તું તરસે ભવ પારથી—સમ.

॥ ૫૬ ॥ ૨૭ ॥

ચોરી કરી અમે તે શું, આ શું દીધું દુઃખ પ્રભુ—એ રાગ.

તોડી કરીને પ્રીતડી, ક્યાં જઈ રહ્યા મોહન,
ગોપી સહ રહન કરે. ક્યાં જઈ રહ્યા મોહન—ટેક,
પીયુ ગયા છે પરહરી, ઉપતું દુઃખ અલયત પ્રભુ,
કંગાલ મુજને કરી, ક્યાં ગયા છે કંથ પ્રભુ—ચોરી કરી
અંતરમાં લાગી છે આગ, કહો કેમ જાણ સહુ.
પીયુ વીના પીગાઈ છે, પીંડ દીવ દરદી યયુ—ચોરી કરી
દીન ગ્રામર દીન જાય છે, ધીર હવે કેમ બંડે,
ચોંતા પાઈ છે ચીનમાં, કહોજ કેમ હું-કરે—ચોરી કરી.
કથ વીથોમે પલ જાય, થાય તુજ જેવડી,
તનુ જાગે છે માહેઈ, ધણુમે ધરી મી—ચોરી કરી.
યાદ આવે છે મન માંડી, પીયુજ ર-દેશડે,
અંતરમાં ઉડે છે જાર, સુખ નહીં સંધિગડે—ચોરી કરી.
ભરેલા કરે બકાર, પીયુ પીયુજ જાયે,
સાંભળીને તેનો શોરઃ કાગળું માલાઈ કાયે—ચોરી કરી.
મલપુરું હું વાહાલા કાગ, ગુરીને ઝાંખી ધધ,
જેમ નાચા નાચ નાચ, તેમ દાસ હું નહી—ચોરી કરી.

સરવે થયાં છે મારા કાજ, પ્રેમે બીડી બાથજી,
કહે દેવીદાસ હવે, મલ્યા મુને નાથજી—ચોરી કરી.

॥ ૫૬ ॥ ૨૧ ॥

તુમ આકર કયું દીખાઓ મોહે બંદર વાંકો ખેલ—એ રાગ,
તુમ આકર કયુ બીશર ગએ ગુરજીકો નાગ, બોલે બોલે મનકો
સમજાકે રખો હામ, સત ગુર ગુણ ગાવું સદા, સુમરું આઠો જામ.

તુમ આકર—ટેક.

રામ બજ્યો નહી કીઓ કહુ સુકૃત, ઐસે પસનાઈ રહેગા
કોટી ઉપાય કરે ધનકે હીત, તખ્તીર લીખાસો લહેગા—તુમ.
કાલ મહા બલવંત બજો હૈ, સાંધી રહ્યો શીરપર નેર
પલકમાંહી મારી ગીરાવત; લાગત નાહી કહુ બેરે—તુમ.
દેહ સ્નેહ ન છાંડત હે નર, જનતા હે સ્થીર એ દેહાં.
કાલ અચાનક આપ ગ્રહે કંઠ, ગીરાર્થ કરેગા તન ખેહાં—તુમ.
આજઠી કાલ ચલે ઉઠીમુરખ, ને હરી દેખત કેત ગએ,
કયું નહીં અમ તું રામ સખારત, એહી જુગમે કહુ કોન રએ—તુમ
છાંડ કુચુધી બજે ભગવંતકુ. આપ તરે ઓરતકુ તારે,
તોહી કહ્યો કીતની બેર તું મન, કયું નહીં આપકુ સંબારે—તુમ.
સત ગુર મીઝે બેદ બતાવે, તાંકે હમ તો ગુલામ હે,
દેવીદાસ એસે ગુર દેવકો; હમારા નીસદીન પ્રણામ હે—તુમ.

॥ ૫૬ ॥ ૨૨ ॥

અરેરે દુષ્ટ અભાગીઆ—એ રાગ

સહાય મોરી કરજે ગુર તમે, ચરણે પડી અરજ કરીએ હમે ટેક.
આગુર છું હું તો મલવાને તુને, મેહેર મુજબર કરજે તમે—સહાય
તમુ વીનારે હમને ચેહેન ન પડે, આ ભવમાં માંરું મનનો બમે.

સહાય,

આ સંસાર દેખી જીવ મારો કપે, ધીરજ દીઓ ગુરજી જીવ તો
ધંભે—સહાય.

(૧૫)

ગુર વીના સગા જુગમાં નહીં, મેહેર કરી દર્શન દીજો હમને—સદાય
મેં વારી જાઉં તારા નામને, દાશ આધીન થઈ પાએ તો નમે.

સદાય.
મેહેર ધણી મારી વાહારે ચડો, તમુ વીના જીવદુઃખ તો ખમે.

સદાય.
વસમી વાટના સંગી તમે, ધાજો ધણી આરે સમે—સદાય.

કરમેડી કોડેછે દેવદાશ. નહીં તો તેડું કરજો હમને—સદાય.

॥ ૫૬ ॥ ૨૩ ॥

કયું હે દેર લગાઈ પ્યારો. કયું હે દેર લગાઈ—એ રાગા
ગુરક મનાને જાવું પ્યારો. ગુરક મનાને જાવું, મનમે અતી હરખાજી -
પ્યારો—ટેક.

ગુર ચરણમે પ્રેમશે વંદુ. મનમે આનંદ ભરાવું,
સતગુર નામ જાવું લવડાઈ, મમતા માર હટાવું—ગુરક
કામ ક્રોધ મોહ માયા તજકે, સતગુરકા ગુણ માવું
પાંચ માર પ્રતીક. સમજાવું, દુર્ગુણ દુર બહાવું—ગુરક
કુમતી પરમેશ્વર સુમતી લાવું. જહાંશે મુક્તી પાવું,
દીન દયાલ વસો ઘટ બીતર, વારી વારી બલ જાવું—ગુરક
દેવીદાશ કહે ગુર કીરપાસે, એ જાવ શીર નહી,
સખ સંતનકુ ચરણ બંદગી, ચરણે શીસ નમાવું—ગુરક

॥ ૫૬ ॥ ૨૪ ॥

રાગ જીપરનો આલતો.

મેં પ્યાશી ગુર દર્શનકી, હું મેં પ્યાશી ગુર દર્શનકી,
દર્શનકી તોર ચરણકી—મેં પ્યાશી—ટેક.

જનન લગાડે પીયા મોરે બીજને, સેજ પળી હે સુનનકી,
હરદય હોરી લગ રહી તનમે, અપ્યાઆં જમી હે ફરકનકી—મે.

અવધ ખીતે પ્રભુ નહીં ઓવે, ધીર નાહી મે ધરનકી,
 મેં લીવાની શીરે ઉદાશી, શુધ લુલી મોરે તનનકી—મેં પ્યાશી.
 પીઆ ખીન મોસે રહા નહીં જાઈ, મેં દાશી હું ચરનનકી,
 દર્શન દીજો દયા મય સ્વામી, રાહા દેખું બોહોત દીનનકી—મેં.
 પીઆ ખીના હું બેગન દુખીઆરી, રહા નહીં જાય એક પલકનકી,
 દેવીદાસ કે પીઆ જો આઐ ચરને શીસ હું રોરનકી—મેં પ્યાશી

॥ ૫૬ ॥ ૨૫ ॥

કૌશલ્યા રૂદન.

ગુણે ગુણગર ન જોરા નાઈ—એ રાગ.

કહો કૌશલ્યા સુનો કેકાઈ, કયા ખાત એ દીનમેં આપ—ટેક,
 રામ લજમન સીતા બેનકુ શીધારે, પુત્ર વીયોગ રહે નહીં ધીર,
 અંધનકી એ લકડી મેરી, પ્રાણજીવન રહુવીર, એસી ક્યું મૂતી તેરે દીલ
 આઈ—કયા ખાત.

હોહા કાર ભઓ નીજ પુરમેં, રૂદન કરત કૌશલ્યા ગાઈ, દસરથ પ્રાણ
 તજે બન સુતકે, પીછે રહી પરતાઈ, કહો કયા શાન ઈરમે દીખલાઈ—કયા
 કયા

કાન દેશ રહુઅર શીધારે કાન બન અબ દુહરે જાઈ, બહે બાદન વેડી
 રેન અંધારી, પવન ચલે પુરવાઈ, અબ મેં કયા કહે રે ઉપાઈ—કયા.
 મીન જોસે તલકે પાની ખીન, અંશી શીરે મેં અયોયા માઈ. રામ
 લજમન સીયા શુધ જો દેવે, તાંકુ દેવું મે બધાઈ, કેકેને કપટ કીઆ
 દીલમાંઈ—કયા.

આગે આગે ચલત રામજી, પીછે ચલત હે લજમન બાઈ, બીગ મેતો
 શીયાજી ચલત હે, ચીનકાટચળ આઈ સરાસર દેખ હરીકી ચતુરાઈ
 દેવીદાસ કહે શુણો મેરી મૈયાં, શ્રી રામજી હે સદા શુભદાઈ, સબ દેવન
 કે અંધન છુણાકે, પીછે અવધપુર આયે, જય જયકાર ભઓ અયો.
 ધ્યામાંઈ—કયા.

॥ ૫૬ ॥ ૨૬ ॥

મનને શીખામણ

મનરે સમજકે સોઢા કરો રે—ટેક.

કુમતી પરમોધ સુમતી ધર લાવે, દુરમતી દુર કરે રે—મનરે.
ઓલી બુગતમેં બનજકુ આઓ, સત ગુરુને પાઠ કરે રે—મનરે.
પ્રીત પટેરી કર સે મનવા, જ્ઞાન પ્રેમ કામ બરે રે—મનરે.
તન મન ધન લેકે ગુરુક મનાવે, ચરણે રીસ ધરે રે—મનરે.
દેવીદાશ ગુરુ ચરણે લપટકે, બવશાગર તીરે રે—મનરે.

॥ ૫૬ ॥ ૨૭ ॥

મનને બોધ.

અટકાવું, જોવને જ્યાગ—એ ગગ.

સમજવું (૨) મનને સદાઈ. ગુરુ ચરણ રહો લપગામ,
સત ગુરુ (૨) કરસે સદાઈ—ગુરુ ચરણ રહો—ટેક.
નર દેહ દીધોએ અમુક્, તે જ્યછે કોડીને તુલ, શું રચોએ મનમાં પ્રજ
બરે જમરાય, બાંધી લઈ જાય, મારે શાર ધાય, નહીં ખમાઈ—ગુરુ.
આ જન્મ છેરે સામે, એ ભવ તરવાને આરો. આકોગર બન્યા નર ન
બજ બગવાન, છોડી દે ગુમાન, અરે દયા દાન, નાખો ઘટમાં નર.
હવે જાઈશમાં વીસરીને. તું બરને પગ ડરીને, હરે બનવું ન બરીને,
અરે વીચાર, પર ઉપકાર, કરો ની-ધાર, હરી ગુણ ગામ—ગુરુ.
હવે શુભરશીતારામ, ગુણ ગાવોને આરો જામ, જ્યાં મળેશખર્ચ શરામ
અરે અવશર, શુદ્ધ તું કર, પાપથી ડર, જેથી શુભ ચાઈ—ગુરુ.
દેવીદાશ એમશમજને, ગુરુચરણે ધ્યાનજોલાવે, હરી ગરબવાસ નહી
આવે, અરે સંશાર, દુઃખ વારવાર. હરી શંભાર, લકુંડ જાઈ—ગુરુ.

॥ ૫૬ ॥ ૨૮ ॥

રાગ ઉપરનો ચાલતે,

હમ ચલે (૨) ગુરુ મેરા, માફ કરતા ગુ-હા હમેરા—ટેક.

અખ અરજ સુનીએ મેરી, મે હુ શરણાંગતી તેરી, મેરી પ્રીત તુમ-
સંગ ઘેરી, અરે મરણ, હુખ હાન, ધરણી ધરણ સુખ કરણ બસેરા-
સત ગુરુ શુરત નીહાણું, મોહ પ્રવંચી મે માફ, હીમત કણુ નહીં હાફ,
રથાર કરે મન, દીજે ચરણ, તાત કરણ, પાપ હરણ બહો તેરા-માફ
તકશીર મેરીમાફ કીજે, આશી ૥દહમકુદીજે, અખબાંગીમેરીલીજે,
કરો દયા દીલ, ખેલું કીલ મીલ, હરો કુરીલ, ગુરુ અખ મેરા-- માફ
દેવીદાશશીનારામકરકે, જાનેશીસચરણપંધરકે, એસંસારસાગરતરકે,
હરે દીલદાર, સખકુ જીહાર, પલકમે પાર, કીઆ બવ દેરા-માફ.

॥ ૫૬ ॥ ૨૬ ॥

મનને શીખામણ.

અએ બાદે સખા જા ચમન ચમન શીર પતા તું ગુલ કાલા-એ રાગ
અએ રામ નામ ગુણ ગાઈ લે પ્યારે બટકત કથું મનવા,
જા ચરન સરન તું જા, અખ જા, જા, જા ચરન સરન-ટેક.
હીરા છોડકે અરે મુરખ તુને જનમ ગુમાયા,
કયા માયા મન બાયા, કયા, કયા, કયા માયા-૧.
કાલ કીઆયા મરબ બાશમે જખ બાહેર આયા,
કયા કરાર કીઆયા, દે બતલાન કયા, કયા કરાર-૨.
આન હશાહે અખ તું બવમે કર તેરા છુટકા,
કયા બિશમે સાર દેખા, કયા, કયા. કયા બિશમે શાર-૩.
અખ તું મનવા ચેત શવેશ સીરપે જમ કાલા,
જા હરી સુમર ગુન ગા, મુખ ગા, જા, જા હરી સુમર-૪
મોહ ખીસે લપટા કર તુને કયા નહા પાઆ,
કયા તારણુ બિશમે યા, કથું લપટા, કયા, કયા તારણુ-૫.
બાઈ બંધ ઓર કુંડુંબ કખીલા નહીં સાથ આવેગા,
સખ મહાં પડા રહેગા, અએ રહેગા હાં, સખ મહાં પડા-૬.
દેવીદાશ કહે રામ બજન ખીન આવેગા ગેયા,
કયા નીંદ બર સોતા, સોતા, કયા, કયા તીંદી-૭.

॥ ૫૬ ॥ ૩૦ ॥

ગુરુદેવને અરજ.

અંગ્રેજી રાદની ચાલ.

સદા રહો પાસ ગુરુ સદા રહો પાસ,
કૃપા કરી પાપ ટારો, અરે અવીનાસ—ટેક.
ભવમાં છે દુઃખ ભારી તેથી છું ઉદાસ,
બંકન જાણી વાહારે ચડો, કષ્ટ કરો નાસ—સદા.
દસ દીસામાં છે તારૂં, નામ તો પ્રકાશ,
તમને જાણ્યા વીના સૌ, પડે જન્મ કાંસ—સદા.
ધન્ય ગુરુ દાતા મને, એક તારી આસ,
સુધ યુધ જ્ઞાન દેજો. થઈ મન પ્રકાશ—સદા.
સદા તારા ગુણ ગાણી ઉર અતી કિંનાસ,
બંકતી દેજો સદા મને, કહે દેવીદાસ—સદા.

॥ ૫૬ ॥ ૩૧ ॥

શ્રી રામ કૌસલ્યા સંવાદ.

તુ ન કુમલા જીઅરવા હો પીતા મોરા—એ રામ.

તુમ ન કર શીકરવા હો માતા મોરી—ટેક.

અચન પીતાકા કેસે ન પાહું, પશ્ચિમ ઉગે સુરજવા—હો માતા.
હુકમ દીજો બનમે જાવું, મન રખો ધીરજવા—હો માતા.
ચૌદ બરસકી અવધ બીતેગી, પીછે આવું નગરવા—હો માતા.
માત પીતા ગુરુકા કહા ન માને, ઉનકુ જાનો મુરખવા—હો માતા.
મીથ્યા ધરમ સખ ઉનકા જાનો, જૈસી કપટ નજરવા—હો માતા.
કશી ખાતર પીતાકા અચન, મેતો પાહું આખરવા—હો.
રહન કરત હૈ કૌસલ્યા માધ, મેરે જાતે કુંવરવા—હો માતા.
દેવીદાસ કે પીયા શીધારે, કયું કર રહે જીવરવા—હો માતા.

॥ ૫૬ ॥ ૩૨ ॥

પ્રભુજી કૃપા કરો ભગવાન—એ રાગ.

સુભાગી નામ અખંડ સુમરો, નામ અખંડ સુમરો—ટેક
હમંગ સહીત પગડાં માંડો, પંથ નીકે અધરો—સુભાગી.
બગોની દવે નીંદ્રા વસથી, આગસ તળે ન ડરો—સુભાગી.
નામ જપો અખંડ અતીનાસી, બળ નીજ પાણું ધરો—સુભાગી.
કામ કરોધ મેવાસી મારો, જન્મ સુકલ કરો—સુભાગી.
બકતી માંડો હંકાર છાંડો, અજ્ઞાન કરથી દરો—સુભાગી.
શીલ સંતોષ બખતર પેહેરો, શુભન બરછી કરો—સુભાગી.
સુમરન દાન કર મહીને, કુમન સંગ લટો—સુભાગી.
પાંચ પચીસ પરમેષીને, નામ વચ્ચે ફેરો—સુભાગી.
આનંદ ગુણ પ્રેમથી ગાયો, શુદ્ધ રણ વીચરો—સુભાગી.
દેવીદાશ ગુર કીરપાથી, બવસાગર તરો—સુભાગી.

॥ ૫૬ ॥ ૩૩ ॥

રાધા વીલાપ

ધરસે ગદા મેરી ખારી—એ રાગ.

મેરે કદાં ગએ ગીરધારી, સોચ કરત રાધા નારી—એ રાગ.
ખીંદા બનકે બનમે, મોદન મોરલી વાતે, સગ મોળી મવાલનક,
અમરત પીલાતે, ઝીમે નંદરાજ દુહારી—સોચ કરત.
ખેલત ગેંદ જઈ ગીરી, જમના જલમે, કાલી નાગ નાથકે
લાએ પલમે, એસે કલ પ્રીતો હે મારી—સોચ કરત.
મુજે છાડકે કદાં ગએ પ્રીતમ ખારે; બેરન મીલી હે કાન મુજે,
મોહ ફાંસ ઝરે, એસી કાન મીલી ખુતારી—સોચ કરત.
તન મન તુમકે સોપે, નેત્ર બદલ હે નીંગ, અમ મુજપે કદથા કીજે.
બીજત હે ચીર, મેરી સુખબુધ સાન વીમારી—સોચ કરત.
જમુનામે નાહાતે ગએ, હીલ મીલ મમ ત્રીયા, ચીર લેકે કદથકે,
જાકપે ચડીયા, જમ મારીથી પ્રેમ કદારી—સોચ કરત.

દેવીદાસકે સ્વામી આએ મોરારી, દેખતહી મગન બએ,
હમી ન્યારી, મેનો ચગન કમલ બલીદારી—સોચ કરત.

॥ ૫૬ ॥ ૩૩ ॥

મારા બાયગ તણો નહીં પાર, મલીના થા વીગારી પ્યારી—એ રામ
મારા બાયગ તણો નહીં પાર, મુરના જઈ ધવનમાં લાગી—ટેક.

મીનશુ પ મારગ સંસાર કે, નીર્કુણ ખાંડા પાર,
સત તાગડા સોડી પકળી, મડો નર નાર—મારા.
ખેત કર દેખા સત શુક પેખા, અમ ડર નાહીં જમાર,
જમ હાગા કાકુ ન ગયો, શત શુક સેન અપાર—મારા.
જાગમમ ર પાર નહીં વાંદો, દેખા દુદ્ધી પસાર,
ખાદુર વાતર મુખન મગર, આએ પીછે મોરાર—મારા.
સુન સીખર મલ માગ પીરાજો, કમળા કંથ કીરતાર,
સેજ સમાધી મુદા લા પી, વીર ગયા અધાર—મારા.
ઈગલા પીંગલા રાખમન નાગી, ત્રંગણી તંત સાર,
નામી કનક ત્રિભેવી ઘટામે વળદળ જો અપાર—મારા.
શુર પીન કેમ પાર ન પાવે, જા મુડા સંસાર,
ગ્યાળી હોય સો એ પદ પૂરે, કયા યુજો ગમાર—મારા.
પાતી આર પતનસે છોડા, નીરબન નીંગકાર,
કેહો દેવીદાસ સોમ, ગાહેન હમાર—મારા.

॥ ૫૬ ॥ ૩૪ ॥

શું ઘેનમાં ઘેરાએ એ રાગ.
જગર મન પ્રેમથી રે સત શુક દતાર,
અનેક બકત તારીઆરે, એવા છે કીરતાર—ટેક.
નગશાનીમાં કોલ ક્યો લો, શું કથું તું લાપ
કેમ મરવક મુદયો લારે, શું દાખ અપાર—શું.

અગ્નીમાં અકળાઓ અતી, રાખ્યો તેણે ઠામ,
 બધન તારા છોડ્યા તેનો, માન તું આભાર—શું.
 જન્મ શુદ્ધ કરી લેને, આજ ભવ માંધ,
 મઓ દાવ આવે નહીં, હૈઓ તું વીચાર—શું.
 ગુર વીના કોઈ કાલે, છુટસો નહીં,
 આયુષ આ તો ચાલ્યું વહી, શું લગાડે વાર—શું.
 પુટે મંડ્યો કાલ તારી, યાને તું હુશીયાર,
 ચોંચ કરી જલદી બાંધો, પાણી પેહેલાં પાર—શું.
 કહે દેવીદાસ ગુર ચરણે લાગ્યું મન,
 પ્રીત તોડી પાછલી ઝેર, લાગ્યો છે સંસાર—શું.

॥ ૫૬ ॥ ૩૬ ॥

મનને ઉપદેશ

ઓ મારા પ્રાણ દાતાર—ઓ રાગ.

ઓ મારા મન ભરનાં, કહુંહું હું વારી વારી,
 રામ રટણ રાખ રહે, જેથી થાય આનંદકારી—ઓ મારા
 બજ ભગવાન ભરતજીએ, તજ છે સોલસે નારી.
 મોહ માયા સાથ નહીં આવે કામ, ગુવે દીક્ષ વીચારી—ઓ
 કારી જન થયાં પાવન, કરી ભક્તી અતી સારી,
 માટે ચેત મા એપાળ, મહા કૃપાળ કષ્ટ હારી—ઓ મારા
 કમન દેઈને દુઃખળાં, કરસે દુર ગીરીવર મારી,
 આસ ઉશ્વાસ લેવો નામ, બળે દેવ મોરારી—ઓ મારા
 આશ નથી કંઈ ખીજી, વીતા રામ નથી મારી,
 એને મુકી ખીજાને બળે તો દક્ષિણી થસે તારી—ઓ.
 કહે દેવીદાસ ગુર વીના, પાસે દુઃખ અતી મારી,
 એક વાર નામ લીધું જેણે, મન તેની મણીકારી—ઓ.

॥ ૫૬ ॥ ૩૭ ॥

મન સીખામણ

રામ કહું છું સની મહારાજ—એ રાગ.

શ્રી ગોવીંદના યુધ્ધ માને, મનુષ્ય અવતાર ધર્યો તેં સાને—રેક.
 જીવને જોડે છે મમતા ધાણી, અગ્નાન પાટાએ આખ બંધાણી—શ્રી.
 પડ્યા પ્રાણી માયાને પેટે, છુટી થતા નથી કાંઈ—છેટે—શ્રી.
 જનર કર્મ કરે છે જાણી, પડે નરક વીસે તે પ્રાણી—શ્રી ગોવીંદ.
 જનરમાં સાર નથી કંઈ જડતો, પ્રગટ દીસે નરકમાં પડતો—શ્રી.
 ગયા રણ માંહી રાવણ જેવા. તુમ્હ બને છે સધલા તેવા—શ્રી.
 બુધ્ધી ભગાડી છે પેટ ભરવાને, કુલ કુલે તે તો ખરવાને—શ્રી.
 પાખંડ કરીને પૃથ્વી પાધી, સતની સોધ નથી કંઈ લાધી—શ્રી.
 હમ ગુરથી ઘર્ષ ધર્મ હાની, એમ કહે છે મોટા ગુર જ્ઞાની—શ્રી.
 શૂર કરવા કહ્યા છે કેવા, પોતે તારે ને તારે તેવા—શ્રી ગોવીંદ.
 તુમ્હ કર્મનો ત્યાગ પતાવે, પરબ્રહ્મનો પંથ બતાવે—શ્રી ગોવીંદ.
 પરબ્રહ્મની ભક્તી જે જુલે, તેતો દુષ્ટ બુધ્ધીથી જુલે—શ્રી ગોવીંદ.
 ઘટ ઘટ બોલે તેને જાણ, મુખા દે તું મનની તાણ—શ્રી ગોવીંદ.
 જેનું મન વચ્ચું હરી, માંહી, તેને જન્મ મરણ આવે નાહી—શ્રી.
 ભેખ ધરે જે સીધી ધામ, ભાંડ બનાયા વૈકુંઠ જામ—શ્રી. ગોવીંદ.
 હરી ભજન થકી ભય ટળે, જેવા આવ તેવા હરી દળે—શ્રી.
 છતી આજી તું હારીસ નહીં, સમજીને સીખામણ કહી—શ્રી.
 સાંધા વાંધા એ મનનું કામ, એક સુખર સીતા રામ—શ્રી.
 હેતે સુખર શ્રીજનહાર, આ તો સપનું છે સંસાર—શ્રી ગોવીંદ.
 શૂરની ભક્તી વસે હર જેને, ત્રીયુધ્ધ માયા નડે નહીં તેને—શ્રી.
 શૂરને ભાવે ક્યાવે જે ધાસે, તેતો નીસ્યે વર્ષકુંઠ જાસે—શ્રી.
 દેવીદાસ હરી યુધ્ધ માણ, બધા ચોરાથી પુરણ બનાઈ—શ્રી ગોવીંદ.

॥ પદ ॥ ૨૮ ॥

શાંભળા માત પીતા સુખદર્શ — એ રાગ.

ભજ મન સત ગુર કરલે ખીચારા, હાલેકુ મંચા લીએ અવતારા—ભજ.
 સુભકો જન પાર જિતર ગએ, આગે ઉનકા કહું ખીસતારા—ભજ.
 નરસે મેહતાકી હુંડી સીકારી, ધ્ર અવીચત પદ પાએ નીરધારા—ભજ.
 સુદામાણકા દાલીદ્ર ખોવા, કંચન મંદીર બીન્કા સવારા—ભજ.
 મીરાંબાઈ પ્રદહાદ બ્રહ્મશિષ્ય, પુડત ગજરાજ વખારા—ભજ મન.
 એકવ લોમસ અમર રહીયા, તીર ગએ મેઘદાસ ચમાગ—ભજ.
 ખીકમ બેતાલ જોર કપીરા, તીર ગએ એક પાપી ચંડારા—ભજ.
 દુપતી કે ચીર બળાએ, લાજ રખી દેમે સખ સાંધારા—ભજ.
 કૃપત નામે ગુણકા તારી, કૃપા કર અજ્ઞ મેલ એધારા—ભજ.
 એસે અનેક ભગતનકુ તારે, સખ શાંતનકા કામ સુધારા—ભજ.
 એકી સીખમાની બાજેમનમેરા, પાપસેહોઈગા મુકત તુષારા—ભજ.
 જોતુમ ચાલે અપને તારનકુ, સન્ન અંકા જવો ગુરકે દુવારા—ભજ.
 ગુર પદ લેનર નીજગત રોપત, યું નાહી છુટે જમ જગતરા—ભજ.
 સત મન મનમે રખોની રૂપા, જળહી હોવેગા વટ બિજ્યારા—ભજ.
 ગુર બચનપે રખો ખીશ્વાસા લક્ષ ધોરાશી છુટે નીસતારા—ભજ.
 ઉન મુની સંગે ધ્યાન લગાવો, તળહી હોવેગા યું નીરધારા—ભજ.
 બાવે કબાવે ભજો પરીપ્રહા, સમરથ સહકો શ્રીજનદારા—ભજ.
 દેવીદાશ હરી ઉર ધારે, શીશ મેરા ચરન પરીવારા—ભજ.

॥ પદ ॥ ૨૯ ॥

ગુર વીનંતી.

પીએ પીએને રાજ ચંપીન રંમ — એ રાગ.

દીએ દીએ સુખધી કરણા કરી, કરણા કરી ગુર પ્રેમ ભરી—દીએ.
 ભવદુઃખ ભંજન અપ્રમ એધારણ, દુષ્ટ સંહારો કૃપા દરી—દીએ.
 ભવ સાગરમે પુડતા તારો, અરજ હમારી ઉર ધરી—દીએ.
 કાલ કરોધની કહણ સવારી, માર લગવો હરેનરી—દીએ દીએ.
 દેવીદાશ દયા દીને હમખર, બાનાની પ્રભુ બાજ ધરી—દીએ.

॥ ૫૬ ॥ ૪૦ ॥

રૂપન બન એહેરા ચમક રહા—એ રાગ.

મેરી લગની ચુરછશે લાગી, જનનનન અંશી જાગી—મેરી લગની
બવસાગરમેં બટકા બહોત દીન, મેરી બ્રાંતી ચુરછશે બાગી—મેરી
ચીતકુ ચેજા કીઆ જામહી, મીલા હે અમધુત ખેરાગી—મેરી
મન મુરસદસેં પ્રીત કરકે, પાપી નીંદસેં મેં જાગી—મેરી લગની
એક પાશના ચુર ચરણકી, ઓર પાસના મેં જાગી—મેરી.
તરવેણીકે તીરા ઊપર, જળદળ જોત અગમ જાગી—મેરી.
દેવીદાસ ચુર હીરપાસે, શુરતી ધધનમેં મેરી લાગી—મેરી.

॥ ૫૬ ॥ ૪૧ ॥

મન હેને બજા લે હરીને, દ્રઢ વીધાસ હીરદે ધરીને—ટક.
હરી હીરા તેં હાયથી ગુમાઓ. ગુણાવાંદ પ્રજુડા નહી ગાઓ
મેલી શરવે જનું છે મરીને—મન હેને,
દેહાં ધરીને ચુરે કમાયો, લાભ ગયો ને ઉલટો હુરાયો.
હસ્યો ઠેક સુખી કીયમાં હરીને—મન હેને.
અલપ આયુષ તો ઉડી જાસે, સમો આવંસે શા હાલ ધાસે
એમ એત તું કાલથી કરીને—મન હેને.
દુરા ચરણે ખણાં ખેલ ખેલ્યો, કસો સ્વાદ એકે નથી મેલ્યો,
હસ્યો પુરે દેખ પાછું કરીને—મન હેને.
કંઈ એક ગયા તુજ જોતા, સમાં સાથી રહ્યાં સહ રાનાં,
બખો! જુડે બાર બવમાં બરીને—મન હેને.
હજી એતો બાજી હાયમાં છે, દઆપણું દીના નાયમાં છે,
કર સમરણ રૂઝ આચરીને—મન હેને.
તબે ગર્વે સર્વે મીઠ્યા તપાસી, એમ સમ કહે છે દેવીદાશી,
રામ બંજનથી જસે, તું તરીને—મન હેને.

॥ ૫૬ ॥ ૪૨ ॥

દરસન બન એહેરા ચમક રહા—એ રાગ.

દરસન ખીન અંખીયાં તરસ રહી, તરસ રહી તરસાએ રહી—દરસન
લગન લગાકે ખીઆ મોરે ખીછડે ખ્યાકુલ સખીયાં સખ બહી—દરસન
તલકતી શીરૂ બન બન ટુકું, પીયું ખીન પદ રહા બાઈ નહી—દરસન
એહી પાર ગોકુલ ઓહી પાર મથુરા, ખીચજમુના જાત વહી—દરસન
સોવત હે મોહે નીંદ ન આવે, અગકી ભેર સગ જાત વહી—દર
દેવીદાસકે ખાયા ને માંસે, છખી રખું અંતર ગ્રહી—દરસન ખીન

॥ ૫૬ ॥ ૪૩ ॥

રાગ મરશીઆનો.

હોય હાય રે વખત જય છે સારો, વખત જય છે સારો,
એનાં સુદલ કરો જનમારો રે—હોય હાય રે.
જેવો પાણીનો છે પરપોટો, એવો દેહી બારસો ખોટો,
એક અખાંડ સત ગુરૂ મોટો રે—હોય હાય રે
આનો ચપનું છે સંસાર, એને જનનાં ન લાગે વાર,
એનું જાણો સહુ નીરધાર રે—હોય હાય રે.
કયું તેતો ભોગવવું પડશે, અંતે પાપ તો આવી નડશે,
ત્યારે વાહારે આવી કાણ ચડસે રે—હોય હાય રે.
માટે મનુ બળેને બાઈ, એજ સાથે આવસે કમાઈ,
ખીજસને જુદી સગાઈ રે—હોય હાય રે.
કર હરીથી સગપણ સાચું, હીઆ રહેવાનું છે કાચું,
નહી તો કાટી જસે તારૂં કાચું—હોય હાય રે.
દવે છોડીને તું હંકાર, પ્રીતે બજી શો જુગદાધાર,
જેથી ઉતરસો ભય પાર રે—હોય હાય રે.
શી રામ બજો નરનાર, (તો) નહીં જશો નહં મોઝાર,
દેવીદાસ કહે વાર વાર રે—હોય હાય રે.

॥ ૫૬ ॥ ૪૪ ॥

રાધાવીલાપ

મેરા ગમકા તરાના—એ રાગ.

મને છેલ્લે છોગાળા મોરલીવારા મુકી ક્યાં જાવો છો;
તમે યાવો ન ન્યારા આંખોના તારા—મુકી ક્યાં.

ફળ લાજ તજીને, બચ્ચીમાં હું મોઈ,
જો હું એહવું જાણુતે, તો કરતે પ્રીત જોઈ,
હો હોયે અગારા, દુઃખના દહાડા, કેમ હું ગારા—મુકી ક્યાં
બીજા ક્યાં જઈને, શુભ તમે માણો, ચુક પડી શુ માહેરી, જે હર
આણો, વડે આંસુની ધારા, શુભ દુવારા જાણો ગાદરા—મુકી ક્યાં
તવ મન સર્વે સોપું છે, જાણ્યો તારો હાથ, હવે તરછોડી ક્યાં
જનન દે. યારા કામજીગારા—મુકી ક્યાં.

કહુ મ્હે ટીકાસજી, જાનો ક્યાં મારા રાજ, નંદજીની આજી છે. જસો,
તો મદરાજ નામ રમતીયારા અંધન ગારા મોક્ષ દુવારા—મુકી

॥ ૫૬ ॥ ૪૫ ॥

પ્યારી ખતા માફ કરો પુર કશુર હે—એ રાહ.

સુમરન કર રાગકાદેજમદરહે, સતયુરજ કે નામસે એ દુષ્ટ દુરહે-ટેક
એ દુનીયાં કે કંઈ હું સંબધી છોળ દે, ભવ બંધન છુળાનેક
ગુર હાથુર હે—સુમરન.

પ્રીત કાળે સંતોકી એ જ્ઞાનઉરમે, ઉરમેબહિત મુક્તિશીખબર પુર હે—સુસ
હરી હીરા હાથસેકયું ડાલ દેત હે, એ અવસર સુધારનેકા તુજે જર હે--
નામ બીના દુખેહે સકલ સંસાર, એત મનજલ્દીતેરી બળીકશુર હે-સુ
શ્રીરામ ગુણ ગાઈ લે એ દાવ તેરા હે, દેવીદાસ ચરણોમેચક્યુર હે-સુ

॥ ૫૬ ॥ ૪૬ ॥

બીબીજન સુનીએ જરી—એ રાગ

બીબી મત કરાને જરી, કરાને જરી કરાને જરી—કક.

દેવતા જેમ પથરમાં એમ, કાયામાં હીરતાર,
ઈચ્છા જે હોય જેવાની તો, ચક્રમક સેહેર જાર—ખોજ
હીરો છે મેદાનમાં રે, પીરલાને કાથ જાઈ,
ઝવેરી હોય તો પદ્મમાં ઉપાડે, મુરખ ગોયાં ખાઈ—ખોજ.
કરતુરી તો કમલ વસે, મરધ વન ભટકાય,
કાલ અચાનક આવમે ત્યારે, ધરધર ધુજસે કાય—ખોજ.
રતુંકારમાં રમી રહ્યો છે, નીરાધારની પાસ,
ગુરુ હીરપાથી જુવો તમાસો, કહે છે દેશીદાસ—ખોજ.

॥ ૫૬ ॥ ૪૭ ॥

દાણુ લીલા.

શું દર્શસ તુંને જાવા, દુ.ખી થાવા—એ રાગ.

હઠ છોડ કૃપા કાળા, મોરલીવાળા, તમે શીદ રોકાછો વાટ,
મને જાવા દો જમુના કાટ, દાણુ સેના ભોજા બાળા—મોરલીવાળા
નહીં ઘટેતમુને એ રીત, કષ્ટ લાગે પ્યારી તુજ પ્રીત, છખી જોઈ
ચોંટયું માંડીત, અરેનહીતો મરતવી પરીત, જગતુડી મોતન માળા—મો
હું મન તો સાંજીને રહી, માર્ગે સરખી માટેલીઓ ગણ, મારી વખત
જાય છે વહી, નહીં વેચાસે માંડે મહી, ઘાળ હવે વાટ સામળા—મો.
તમે લાગે નહીં લમાગ, એક મારે માયેછે ભારે, રસીયાજી લાવેને
પ્યાર, હવે મુજને યાવ છે વાર, શું કરે નેન ચાળા—મોરલી.
હું હારી છું દીલજન, આ વખતે કહ્યું તું માન, દેવીદાસ ધરે તીત
ખ્યાન, મારા મંદીર પધારે કહાન, જેથી નીત દર્શન માળા—મોર.

॥ ૫૬ ॥ ૪૮ ॥

સત્ય ભક્તી કરવા પીયે.

જુવો પીતાજી નજરે ફગીને—એ રાહ.

કયા જુમ ખોજો વાર મહી વારા, મહીદા મારમ, આર હે નારા—ટુંક

એક આંગઠે સરીર તોલે. બહુલ કષ્ટ કાયાકુ દેવે,
 બહુ કમુખી રીરે જુગતમે, કમુકર રીજે તારનાહારા—કયા તુમ.
 ગોમતી ગંગા તીરથ તાહાએ, તપ કરત કરી રામન પાયે.
 હિંધે મગતક હુસે જાલી, પ-સત નાહી પરીચહા પાંગ...કયા.
 જટા બગામ જગલ રેવે કામ, બન્ય કરત લેવે,
 નમની ના હોવે નામ સમાના પવન ગદાય જે દશે દુવાગ—કયા
 દાન કરસે મવરીકા દેવે દુવારકા નાથકી છાપ બે લેવે,
 અજમ તરેલકી ધુની બે તાપે, તાલી ન છુટે જગ જગના—ક.
 અંત લોપન આંગે લગાવે પ્રેરકે માળા જુગ બગમાવે.
 રોષ બહા મોર અલ્લન ચીના, કયું કર પાવે મોક્ષ દુવાગ-કયા.
 કયાની કયે ઓરકરે ચતુરામ જુગત મગયું ખાઆ પ્રસન્ના
 હુલુ કરત હે હામ્પા કયા. અંતે મવેગે, નર્ક મોખરા—કયા.
 પ્રથમ ભક્તી પ્રથ ન રીજે, એ જગ ધૂતા વાંકુ કહીજે
 સીરમે શતગુરુ મગા કીર્ત, જાલી હવકા હોવે કીર્ત.ગ—કયા
 દેવીદાશ, દેહેતે મોર્ક, ચક્રમમ બનક પુરન હોઈ.
 સો નર ભક્તી કરત સુગ પ્રીર નહી. આવે એ સનસરા—કયા

॥ ૫૬ ॥ ૪૯ ॥

મન ક્રિપદેશ.

મોહો લાગી છે તરસ બહ પાણી પા—હુમની રાહ.
 મન દુર દુન મન જમના રે, હારી ચગલ ચીત દમઝારે—ટેક.
 ઘટહીને મંગા ઘટહીમે જમુના, ઘટમે ગોમતી નહાઈઓરે—મન.
 ઘટહીમે દેવલ ઘટહીમે દેવા, ઘટમે ભક્તી કરહઓ રે—મન.
 ઘટહીમે તેરે બામ બમીયા, શુભ મન સેજળીછહઓ રે—મન.
 ઘટમે રોવા ઘટમે શુભરન, મનકી માવા દુરહઓ રે—મન.
 ઘટમે ગોમુલ ઘટમે મથુરા, ઘટમે કપન કનકઓ રે—મન.
 હનગા પીમસા શુભમન નારી, ગયેણી તાર મીલઈઓ રે—મન.
 ઘટમે શુભમન જગ અજવે, હમમ હમી શુભ આહઓ રે...મ.
 દેવીદાસ સુર દીરપાશે, ઘટમે નીઆગન પહઓ રે—મન દુર

॥ ૫૬ ॥ ૫૦ ॥

દશા આ શી થઈ મારી—એ રાહ.

નળી બજ તો ૧ ગીરધારી, આગે સી ગત થશે તાહારી—ટેક.
બુઝે નળી બરાખંડીના, દીગે ખોઓ ગમાર, માયામાં મુંઝાઈ રહ્યો
ધીક છે અરાર, દીગી આ દેહ સુંદર સારી—આગે સી.
કૃપા કીચી તુમને પ્રાણી જડરાગનીથી રાખે. એકુદન હરીનું નામ
મુખ નદીં બાખે, ગર્ભ દુઃખ મુક્યું વીસારી—આગે શી.
ત્રણ પુકારી તાહારો, અમરતને આરે, તેને તો બુદી ચાલ્યો,
શંસાર લારે, ફળેતી તા થસે મારી—આગે શી.
માન પીતાને મુત મંધવ, નદીં આવે કોઈ કામ, અંતે જાવું એખલાં
શુભર શ્રી રામ, સીખામણ માન તું મારી—આગે શી.
દેવીદાસ હરી વના, અંતે તું પરતાસે, આજ કાલ કરતાં પ્રાણી
આપુણ્ય તો જાસે, હરી નામ લે તું સંભારી—આગે શી.

॥ ૫૬ ॥ ૫૧ ॥

પ્રભુ મુજપર એકાએક આ શીતમ તે શું થયું—એ રાહ.

સત ગુર તોરે કારણે મોરા મન દીવાના હો ગયા,
મન દીવાના હો ગયા, દીસ દીવાના હો ગયા—ટેક.
બહુત લગાઈ કે, જોગન હોડે શીફ
હાં જાઈ હુંડું મેરા મન તલગ હો રહ્યા—સત.
આસ સજ હોડકે, પ્રીત તુમ શંગ કીની,
લગન લગાઈ પીછે નાથજી ખીજળ મયા—સત.
આજ મોરે મંદીરે પધારો કહુંકું કરગરી,
તુમ ખીન નાથજી મેરા મન તો ખ્યાકુલ બઆ—સત.
આસ હે મુજકુ તેરી, દર્શન દીને સ્વામી,
કહેતે દેવીસસજી અખ મુજપર કીજે દયા—સત.

॥ ૫૬ ॥ ૫૨ ॥

પ્રભુ મુજપર એકાએક, આ શીતમ તે શું થયું—એ રાહ.

મોહન તોરા નામપર હું, જાકે રે વારી વારી,
ધન્ય બાયગ મોહન આવી આજ મોરારી—ટેક.

આજ આનંદ છે ઘણો, એંદ્યા મારા શીતમાં,
અખીલ ને ગુલાલ તો હો છે અતી ખારી—મોહન.

પાવન ક્યાં લોગન, અઘણેલાએ માદાને,
મોતીડે વધાવ્યા મેં તો હપ્પે કુંજખીદારી—મોહન.

રસીયાછ રસમાં હું તો રહી છું ખુડી,
મનોહર મુરતી લાગે છે મુજને પ્યારી—મોહન.

સ્વામ છખી નીરખી, મોહી રહ્યું મન માદાઈ,
કહે છે દેવીદાશછ સદા છું હું દાસી તારી—મોહન.

॥ ૫૬ ॥ ૫૩ ॥

તુ ન કુમત્રા છઅરવા હો પીતા મોરા—એ રાહ.

કયા જુગતશે ડરના, હો હંશા મોરા—ટેક.

ધર્મ ધનુષ્ય, ખડગ લેકે, નીર્ભય નીસાન ચડના, હો હંશા મોરા—કયા
બક્તિકી શમશેર લેકે બાઈ, દાઝ બલીસે બડના, હો હંશા—કયા
બડી ગરીબી આન ધ્યાનકી, કુમત માર બશ કરના, હો હંશા—કયા
આનકા ઘોડા સખલસગમ, પ્રેમકી આયુક કર ધરના, હો હંશા—કયા
કામ કરોષકી ગરદન મારી, સત ગુરનામ મુમરના, હો હંશા—કયા
પાંચકુ માર પચીશકુ બશકર, બવ જલ પાર ઉતરના, હો હંશા—કયા
સત્ય નામકી શુરત સીધાગી, ઠીક વાહાં જમ્મ ઠરના, હો હંશા—કયા
સુરા હોકે સનમુખ રહેના, સત્ય નામસે મરના, હો હંશા—કયા
દેવીદાશછ કહે સખજમ, એક અમર વર વરના, હો હંશા—કયા

॥ ૫૬ ॥ ૫૪ ॥

એવી રે રંભા જાની જાવા કેમ દઈએ—એ રાહ.
 એવું રે જાની છતી બાજુ કેમ ખોલ્યો—ટેક.
 ચાર દનનું ચાદરણું ને, ફરી અધારી રાત;
 ધનને દોષના માયા મુકી, જાવું જમ સંધાત રે—એવું રે
 બાઈ બાંધ ને કુટુંબ કપીલા, સ્વારથના સહુ ભાષ;
 અતકાળે અલગા રેહેશે, ત્યારે કાણ શહાય રે—એવું રે.
 અકલ યોકડી રાજ ખેલુ, રાયણે તમાગ,
 માન્યું નહીં મદોદરીનું, કીધું કુટુંબ કામ રે—એવું રે.
 જેવું કરવું તેવું બરવું, અતે નીરાધાર;
 સાચ થકી પાર જીતરવું, નહીં તો નરક મોઝાર રે—એવું રે.
 ગરબ કરીને થાંબ ધીકાઓ, હરહરના કંશરાંય;
 નરશીલ રૂપે કંશ વધેરયો, પ્રેલ્લાદ વાહાર માય રે—એવું રે
 નર તન પામી સાહેબ સમરો, નહીં તો થસો હાશ;
 રામ બજનથી કંઈ એક તરીઆ, કહેછે દેવીદાસ રે—એવું રે

॥ ૫૬ ॥ ૫૫ ॥

માટણના નરપત્રી તુજ મોહોલે, પદમણી નારી—એ રાહ
 અતે ફજેથી થસે બહુ તારી, સંભારી બે હરી—ટેક.
 ગર્ભ રક્ષા કીધી, અતી, કૃપા કીધી છે વીશ્વપતી;
 તેને મળ્યો તું હવે વીસરીને, માયા મન ધરી—અતે.
 કાલાવાલા કરી આબો, મુઠ બાંધી હોરો લાબો;
 ખોમ જોમન ધન માયા રે વ્યર્જને, છુલ્લી તારી ફરી—અતે.
 ફરી નથી ખેલે લગાર, છુલ્લી મળ્યો તું કેલે કરાર;
 બહુ અમરથી તું તો મળ્યો છે, માન કલું જરી—અતે

નથી હરી નામ લીધું, વીખ હળાહળ પીધું:
 રૂઢાવ ત્રાસે ભૂંડારે તાહારા બોલા જેલ કને--આતે.
 હેતે બહુ લેકા-તાર, આ સ્વપનુ છે સુસાર;
 બજત વીના તે જન્મ ગુમાયો, જણની બારે મારી;—આ
 બહુ બચા માથે માર, નહીં મનખો વારો વાર;
 દેવીદાસ કહે હરી બજનથી, તમે જસા તરી—આતે.

॥ પદ ॥ પદ ॥

થાવો તમે તૈયાર પદમણી—એ રાહ.
 ગાવ તમે હરી ગુણ પ્યારે, ચરણે ચીતલાવો—ટેક.
 કામ કરોધ મદ માયા મુજી, તરી બજન કરીએ;
 સાગ મારગ 'તો' સંચરુ, પાપ યજી કરીએ—ગાવ તમે.
 કેરે ગાતા પદક લઈ, મોહ ફોજ મારીએ,
 બમ્બી સગરોર હાથ ધરીને, હાંમત નહીં હારીએ—ગાવ તમે;
 શીલ સંતોષ બખતર પેહેરી, ગ્લાન મોડ ચડીએ;
 સુરત નીરતની બંદુક કરીને, જમ સાથ લટીએ—ગાવ તમે.
 રણથી પગમાં ફરે ન પાછાં; તેને શુરા કહીએ;
 દેવીદાસ કહે રામ બજનમાં, નીત ભુંકી રહીએ—ગાવ તમે.

॥ પદ ॥ પદ ॥

હરે થયું રે હરે થયું; આપડી આ રાણકીને હરે થયું—એ રાગ.
 હરે થયું રે હરે થયું, રામ સમરતાં હરે થયું—ટેક
 ગરવ થકી કદા એક નર કારણ, રામ રાવણુત્, રાજ ગયું—રામ
 આંડ બવાહ, નીત બોવાતે બાહ, તેમાં તાંડે શું કારણ થયું—રામ
 અલીલ કારણ દેખેઆ ખાડી, કદણ કીધું કેતું હેયું—રામ સમર
 સમાજમાંને સમાવતીએ; સત્તને કારણ દુઃખ સણુ—રામ સમર
 મુઠ્ઠાએ તો હેને સમરીઆ; અખંડ રાજ તેતું રહું—રામ.
 એતું, બધી મન રામ બહુ સે, દેવીદાસ કહે માન કહું—રામ.

॥ ચદ ॥ ચટ ॥

રાહ હંદર સલગનો

ધારા મારા ખાંધુઓ, રાજી થયા કે નહીં;
 મન બોલે દેવા કાજ, રમ્યો અંથ સહી—ટેક.
 વાંચી મીત્ર ચાલજો, શુધ્ધ ભાવથી;
 નેચી સુખ જામશે. હું કહુંકું કથી—ધારા
 વીધ વીધ રામ રાધ, બોધશે બહુ;
 માટે અંથ લેજો તમે, હરજે શહુ—ધારા
 ગુજ તો કીમત છે, નથી વધારે દામ;
 સુરા બાઈ જાંને, કેલેજો બીડી લામ—ધારા
 અંથ આ છપાવવા, મત કીધો ખરા;
 તેથી મીત્ર મારા શહુ, દેજો આસરો—ધારા
 દાસ હું હું સર્વનો; નથી મતી મારી;
 જુલ સુક મીત્ર મારા, લેજો શંભારી—ધારા
 વીનંતી કરુંહું હુંતો, બેવ કાથ જોડ;
 માફ શહુ કરજો મને, કાલ ન દેશે બોડ—ધારા
 અત બાકી છે ચોડી, ખરીદો જલદી બાઈ;
 પછી મલયાની નથી, રેંદેસો પસ્તાર્થ—ધારા
 મન દોલત કંઈ નહીં આવે કામ
 બકતી કરો આવે શહુ, બજો શ્રી રામ—ધારા

સમાપ્ત

અગાંડિથી આશ્રય આપનારા સાહેબોના

મુખારક નામની ચાદી.

સુરત.

- ૧ શા. યુગામદાશ અચારામ.
- ૨ શા. મગનલાલ આચારામ.
- ૩ શા. પનજીવાળુ કુલ્લભ.
- ૪ શા. પાતાલ ધનજીભાઈ મોતીવાલા.
- ૫ શા. જ્યેષ્ઠ નરસુ.
- ૬ શા. પમા ભાલા.
- ૭ શા. ગણાભાઈ ગોવીંદજી તાડીવાલા.
- ૮ શા. મુળજી નાગજી.
- ૯ શા. હાશા ગોવીંદજી સુલામબાબા મોલ-
તારાસજીબર.
- ૧૦ શા. નાથભાઈ રતનજી.
- ૧૧ શા. ભગવાનદાશ દયાનામ વડીલ.
- ૧૨ શા. રતનચંદ કેશુરદાશ.
- ૧૩ શા. દીઆર હીરા.
- ૧૪ શા. ગાંગરામ મોહા હજીરાવાલા.
- ૧૫ શા. પરમાત્મ રામજી.
- ૧૬ શા. હાશા ગરજી.
- ૧૭ શા. ભાલા ગોપાલ સુલામબાબા મોલ-
તારાસજીબર.
- ૧૮ શા. કુશીરદાસ ગોવીંદદાસ સુલામબા-
બામોલ જોસલજીબર.
- ૧૯ શા. ડીકા વાહાજી.
- ૨૦ શા. ભીખા હરી.
- ૨૧ શા. નાથા હરી.
- ૨૨ શા. મીરા નારજી.
- ૨૩ શા. કાહાનજી હીરા.
- ૨૪ શા. રામા હાસા.
- ૨૫ શા. લાલા છીખા.
- ૨૬ શા. કેશવદાસ મોહારામ.
- ૨૭ શા. ડીણા માવજી.
- ૨૮ શા. જિરાસ માધુ.
- ૨૯ શા. કાળા મીડા.
- ૩૦ શા. રવજી કરસન.

વેડ

- ૧ શા. ઈસા ભલા.
 - ૨ શા. મુળજી ગોવીંદ.
- કુંભારીઆદ.**

- ૧ શા. ભીખા જરામ.
- ૨ શા. પેમા માવજી.

મુખજી.

- ૩ શા. ભાલા કાનજી.
- ૪ શા. મીડા લજમજી.
- ૫ શા. જ્યેષ્ઠ. મીડા પેઈંદર.
- ૬ શા. રઘુ બીમજી પેઈંદર.
- ૭ શા. હીરા.
- ૮ શા. જ્યેષ્ઠ અબજી અબજીભાઈ.
- ૯ શા. પાલજી.

અહવા જાગર જહાર.

- ૧ શા. પરસોતમ ભીખા.
- ૨ શા. ભાલા રીડુ.
- ૩ શા. મોરાર મીડા.
- ૪ શા. કાહાનજી જીવા.

ભરેચ

- ૫ શા. દામોદરદાસ પરસોતમદાસજીવાલા.
- ૬ શા. ભાલા ભીખા.

કુલપાસ.

- ૭ શા. કુંવરદાસ બીન કાહાનજી.
- ૮ શા. જ. હરી માતલ રતનામ.

અહમદનગર

- ૧ શા. નરસીંદાસ કાહાનજી.
- ૨ શા. જાહાનજી પરસોતમ નડીઆલ.
- ૩ શા. કાહાનજી પીતામર સુડીકલ.
- ૪ શા. મકેન મોસાઈ કરાંચી.
- ૫ શા. પીતામરદાસજીભાઈ મીડાજી.

બાહેર ખપ્પર.

આ પુસ્તક સુરત સૈયદપુરા, કતારગામની ભાગ્ય પાંશે
અનુક્રાંતિના ટેકરાપર કેવલદાશ ખીન ભગવાનરાયણના
મંદિરથી રોકડી કીમતે મળશે.

દોહરો

“અથ વાંચો હરખે શબ્દ, રૂમ રૂમ લાગે રંગ,
રૂરી રૂરી વાંચવા તણા, થાય મન ઉમંગ.”

ચોખાઈ

તાંડીઃ કોઈ વખત ચોડા છે,
આ અમુલ્ય અથ ભર્યો ગેળો છે.
ગોદા માંસ જાન ધોડા છે,
મહા કૃપાળુ સંકર ભોળો છે.

